

λογικῶν λέξεων καὶ οὐχὶ πραγματογνωσίαν διδάσχετε, ὅταν περὶ σχημάτων γεωμετρικῶν καὶ δὴ καὶ περὶ φυσικῶν προβλημάτων καὶ τῶν λύσεων αὐτῶν λαλήτε τοῖς μαθηταῖς ἐκείνοις οἵπερ ἄδαις ἔτι εἰσὶ τῶν κανόνων τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ ἀγνοοῦντες τοὺς νόμους τῆς συνθέσεως τῶν λέξεων ὧν ἄνευ οὐδὲν κατανόησουσι. Πῶς δὲ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιστήμης μαθήσονται οἱ τοιοῦτοι παῖδες ἀγνοοῦντες ἀριθμητικούς τινας καὶ ἀλγεβρικούς νόμους; εἰπάτωσαν οἱ σοφοὶ νεοελληνισταὶ παιδαγωγοί. Δότε τῇ σπουδαζούσῃ Ἑλληνικῇ νεολαίᾳ, εὐθὺς μετὰ τὴν πρόσκτησιν ἑξῆώς τινος περὶ τὸ ἀναγινώσκειν—τὴν δ' ἑξὶν ταύτῃ προσκτῆσονται ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Αἰσωπειῶν μύθων καὶ τῶν τοῦ Ἱεροκλέους ἀστειῶν—δότε αὐτῇ τὸ ἐνύπριον καὶ νεκρικούς τινας διαλόγους τοῦ Λουκιανοῦ, τὸν *Πιρακα* τοῦ Κέβητος, τὴν *Κύρου Παιδείαν* καὶ αὐτὰ δὴ τὰ *Ἀπομνημονεύματα* τοῦ Ξενοφῶντος ὧν ἐπαγωγότερον καὶ πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα προτρεπτικώτερον οὐκ ἂν τις ραδίως εὔροι, τὴν Πλάτωνος *Ἀπολογία*ν τοῦ Σωκράτους, τὸν Ἀριστείδην καὶ τὸν Κίμωνα τοῦ Πλουτάρχου, ἀλλὰ πάντα ταῦτα δεξιῶς οὐχὶ χυδαῖζούσῃ γλώσσῃ ἐρμηνευόμενα, ὑπὸ δὲ νοήμονος καὶ οὐχὶ φορτικῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανόνων συνοδευόμενα, καὶ ὅψεσθε ὅτι οὕτω πολλῶ πολυτιμότερους καὶ θαυλεστέρους ἀποκομίσεσθε τοὺς καρπούς. ὑπὸ τε τὴν ἡθικὴν καὶ τὴν πνευματικὴν ἐποψιν. ἢ διὰ ἀσκήσεως τῶν παίδων περὶ τὴν ἀνάγνωσιν κακογεύστων βιβλιαρίων ξένα ᾗθη ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀναπαριστῶντων εἰς οὐδὲν δὲ γλωσσικὸν ὄργανον γυμναζόντων τὸν ἀναγινώσκοντα παῖδα, διότι ἡ γλῶσσα αὐτῶν οὔτε μητρικὴ ἐστὶν οὔτε ἀρχαία Ἑλληνικὴ, οὔτε πρὸς τὴν ἀντίληψιν τῶν ἐννοιῶν ὑποβοηθεῖ ὡς μὴ λαλουμένη κατ' οἶκον, οὔτε ἀκριβεῖς τινας καὶ σταθεροὺς τύπους διδάσκει οἷς αὐθεντικῶς καὶ ἀπαρεγκλιτῶς χρήσεται ὁ παῖς τοῦ διδασκαλείου ἀποφοιτῶν.

Ὑπὸ τίνος δὲ μεσελληνισμοῦ μανίας καταληφθέντες οἱ τῶν νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων διὰ πρῶσις θιασῶται λησμονοῦσιν ἐκ μέθης ἢ ἀγνοοῦσιν ἐξ ἀμαθίας ὅτι ἡ ἀρχαία Ἑλλη-